

คู่มือปฏิบัติงานมาตรฐานของการพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ระเบียบปฏิบัติงาน

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

เลขที่เอกสาร M01 – สสท – PM - 09

จัดทำโดย	สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
ทบทวนโดย	รศ. ดร.หาญชัย อัมภาสล ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
อนุมัติโดย	ผศ. ดร. พนมพร จินดาสมุทร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและงานทะเบียน

ฉบับที่ : 3

แก้ไขครั้งที่ 02

วันที่บังคับใช้ 1 เมษายน 2553

1. วัตถุประสงค์

เพื่อทำการพัฒนาหลักสูตรใหม่ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2. ขอบเขต

ครอบคลุมถึง การร่างมาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชา/ การจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร/ การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา/ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

3 ผู้รับผิดชอบ

- 3.1 คณะกรรมการพัฒนา/ยก (ร่าง) หลักสูตร
- 3.2 อาจารย์ผู้สอน

4. คำจำกัดความ

4.1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ หมายถึง กรอบที่แสดงโครงสร้างและลักษณะสำคัญของ คุณวุฒิและความต่อเนื่องเชื่อมโยงของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งมีหลักการและข้อกำหนดทั่วไป เกี่ยวกับกลุ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ เพื่อเป็นหลักในการ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้บรรลุตามมาตรฐานดังเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิยังได้แสดงหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณลักษณะ ของบัณฑิตตามที่คาดหวัง และเป็นกรอบที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียน รวมถึงผู้บริหารจัดการ การ อุดมศึกษาได้มีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อสื่อสารถึงผู้ใช้และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 รายละเอียดของหลักสูตร (Program Specification) หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการ จัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้นักศึกษบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดย จะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา ระดับชาติและมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่ง คณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร

4.3 มาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชา หมายถึง กรอบที่กำหนด มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในแต่ละระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งจะกำหนด คุณลักษณะของบัณฑิตในสาขา/สาขานั้นๆ ปริญญา และองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาที่จำเป็นจะต้อง มีในหลักสูตรสาขา/สาขาวิชาและระดับการศึกษานั้นๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่าบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในสาขา/สาขาวิชาและระดับการศึกษาเดียวกันจะมีผลการ เรียนไม่น้อยกว่าที่กำหนด

4.4 รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียด ของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่นๆที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังกำหนดคุณวุฒิศาสตร์ในการประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง

4.5 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงานออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึก มีการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการปลูกฝังทักษะต่างๆตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายรวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 การดำเนินการพัฒนารายละเอียดของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ เพื่อทำการร่างหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

ผู้รับผิดชอบ	วิธีปฏิบัติ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	ระยะเวลา
คณะกรรมการพัฒนา/ยก (ร่าง) หลักสูตร	1. จัดทำร่างมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา 19 หัวข้อ ตามรูปแบบ มคอ. 1 คือชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ, ชื่อสาขาวิชา, ชื่อปริญญา, ลักษณะของสาขาวิชา, คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์, มาตรฐานผลการเรียนรู้, องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง, โครงสร้างหลักสูตร, เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา, กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้, การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้, คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้, อาจารย์และบุคลากรสนับสนุน, ทรัพยากรการเรียนการสอน	M01-สสท-WI-09-01 M01-สสท-PM-09 M01-สสท-PM-16 M01-สสท-PM-17 M01-สสท-SD-09-001	ภายใน 60 วัน

	และการจัดการ, แนวทางในการพัฒนาอาจารย์, การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน, การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติในหลักสูตร/โปรแกรม, การเผยแพร่หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ระดับอุดมศึกษา และรายชื่อคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา		
คณะกรรมการพัฒนา/ยก (ร่าง) หลักสูตร	2. จัดทำร่างรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 8 หมวด ตามรูปแบบ มคอ. 2 คือ หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป, หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร, หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และ โครงสร้างของหลักสูตร, หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล, หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา, หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์, หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร และหมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	M01-สสท-WI-09-02 M01-สสท-PM-09 M01-สสท-PM-16 M01-สสท-PM-17 M01-สสท-SD-09-002	ภายใน 60 วัน
อาจารย์ผู้สอน	3. จัดทำร่างรายละเอียดของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วย ๗ หมวด ตามรูปแบบ มคอ. 3 ดังนี้ หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป, หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์, หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ, หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา, หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล, หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และหมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	M01-สสท-WI-09-03 M01-สสท-PM-09 M01-สสท-PM-16 M01-สสท-PM-17 M01-สสท-SD-09-003	ภายใน 60 วัน
อาจารย์ผู้สอน	4. จัดทำร่างรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งประกอบด้วย ๗ หมวด ตามรูปแบบ มคอ. 4 ดังนี้ หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป, หมวดที่ ๒	M01-สสท-WI-09-04 M01-สสท-PM-09 M01-สสท-PM-16	ภายใน 60 วัน

	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์, หมวดที่ ๓ การพัฒนาผลการเรียนรู้, หมวดที่ ๔ ลักษณะและการดำเนินการ, หมวดที่ ๕ การวางแผนและการเตรียมการ, หมวดที่ ๖ การประเมินนักศึกษา และ หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	M01-สสท-PM-17 M01-สสท-SD-09-004	
คณะกรรมการพัฒนา/ยก (ร่าง) หลักสูตร	5.เสนอผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเพื่อพิจารณาเชิงวิชาการตรวจสอบและให้คำปรึกษารายละเอียดของหลักสูตร	M01-สสท-PM-09	5 วัน
ผู้ทรงคุณวุฒิ	6. ตรวจสอบหลักสูตร และมีหลักฐานยืนยันความเห็นต่อหลักสูตรนั้น	M01-สสท-PM-09	5 วัน
คณะกรรมการพัฒนา/ยก (ร่าง) หลักสูตร	7. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็น	M01-สสท-PM-09	15 วัน

6. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

6.1 ระเบียบปฏิบัติงาน

6.1.1 ระเบียบปฏิบัติงานการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (M01-สสท-PM-09)

6.1.2 ระเบียบปฏิบัติงานการพัฒนารายวิชา (M01-สสท-PM-17)

6.1.3 ระเบียบปฏิบัติงานมาตรฐานการกำหนดรหัสรายวิชา (M01-สสท-PM-16)

6.2 วิธีปฏิบัติงาน

6.2.1 วิธีปฏิบัติงานการทำรายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิ (M01-สสท-WI-09-01)

6.2.2 วิธีปฏิบัติงานการทำรายละเอียดของหลักสูตร (M01-สสท-WI-09-02)

6.2.3 วิธีปฏิบัติงานการทำรายละเอียดของรายวิชา (M01-สสท-WI-09-03)

6.2.4 วิธีปฏิบัติงานการทำรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (M01-สสท-WI-09-04)

6.3 แบบฟอร์ม

ไม่มี

6.4 เอกสารอ้างอิง

- 6.4.1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒
(M01-สสท-SD-06-001)
- 6.4.2 แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2552 (M01-สสท-SD-06-002)
- 6.4.3 ประกาศของทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ฉบับที่ ๑
(M01-สสท-SD-06-003)
- 6.4.4 ประกาศของทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ฉบับที่ ๒
(M01-สสท-SD-06-004)
- 6.4.5 มคอ.1 มาตรฐานคุณวุฒิ (M01-สสท-SD-06-005)
- 6.4.6 มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร (M01-สสท-SD-06-006)
- 6.4.7 มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา (M01-สสท-SD-06-007)
- 6.4.8 มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (M01-สสท-SD-06-008)
- 6.4.12 หลักเกณฑ์ด้านวิชาชีพ (M01-สสท-SD-06-012)